

Vážené kolegyně a kolegové, členové Svazu českých filatelistů,

naposledy v tomto roce dostáváte do rukou zpravodaj Informace SČF. Neznámená to však, že tím v tomto roce končí práce SČF a jeho sekretariátu. Naopak, koncem roku má sekretariát práce víc než dost.

V polovině listopadu jsme od České pošty obdrželi obě letošní členské prémie – tradiční černotisk, tentokrát v neobvykle velkém formátu, a nově koncipovanou pozvánku na Den české filatelie v Poštovním muzeu v Praze (ta má tentokrát podobu služební celinové pohlednice s vyobrazením některého z autorů našich poštovních známek – celkem jich bylo v sérii zpodobněno osm). Pro sekretariát SČF tak nastane pracná a složitá operace – doručení členských premií a členských známek na rok 2024 jednotlivým klubům, pobočným spolkům a odborným společnostem. V této souvislosti bychom uvítali, kdyby nám tyto základní organizační jednotky SČF sdělily, kdy a jak si hodlají výše uvedené materiály osobně vyzvednout. Sekretariát z ekonomických, organizačních, ale i bezpečnostních (aby se při přepravě prémie případně nepomačkaly) důvodů dává přednost osobnímu vyzvednutí. Naše republika je tak malá, že je vysoká pravděpodobnost, že někdo ze členů klubů a odborných společností či jejich příbuzných pojedje do Prahy. Nemůžeme zapomínat, že se poštovně dále výrazně zdražilo – a kluby a OS jej musí sekretariátu SČF uhradit. Navíc v případě zaslání poštou je nutné posílat vše doporučeně, neboť pouze tak lze zaručit, že zásilka bude s vysokou pravděpodobností doručena, respektive že při ztrátě bude nahrazena. S tím souvisí i to, že je třeba, aby jednotlivé kluby a OS upřesnily adresy, na které má být vše doručeno. Bohužel, stále přetrvává situace, že sekretariát není informován o změnách doručovacích adres. Proto v tomto směru prosíme kluby a OS o pomoc.

Závěrem mi dovoluji, abych Vám všem jménem svým i jménem sekretariátu SČF popřál příjemné a ničím nerušené prožití Vánoc, a do nastupujícího roku 2024 především zdraví a osobní pohodu.

Julius Cacka, předseda SČF

Jaká je asi budoucnost filatelie?

Dnes se v úvodníku pokusíme řešit tuto otázku se špetkou humoru. Místo křišťálové koule použijeme fotografie z posledních filatelistických akcí. Dá se z nich totiž ledacos usoudit.

Tak třeba snímek ze stříhání pásky při slavnostním otevření výstavy LIBEREC 2022. S nůžkami na něm pózuje hned sedm osobností. Dá se tedy s určitou mírou jistoty prognostikovat, že brzy nebude délka běžných pásek dostačovat. Bude nutné natahovat dvě, možná tři, aby se dostalo na každého zájemce. Také nůžky půjdou na odbyt! Obzvláště politikové, kteří budou jistě i v daleké budoucnosti, neboť nám stále přibývají, nepropásnou v předvolebním čase žádnou příležitost ukázat se ve světle reflektorů. Říkají tomu „zviditelnit se“.

Ze snímku v poslední vídeňské revui DIE BRIEFMARKE se na nás usmívá sympatické, nově zvolené vedení rakouského filatelistického svazu. Vidíme čtrnáct vesměs blahobytně vyhlížejících pánů. Dvanáct z nich má hlavu posypanou stříbrem. A nevzali mezi sebe žádnou dámu! Z toho lze soudit, že to jsou velmi zkušení, ženatí funkcionáři. Budoucnost našeho hobby tedy patří mužům, a to ženatým. Jen zcela výjimečně bude filatelie zítřka narušována ženskou pořádkumilovností, velitelskými sklony a nekonečnou upovídaností. Práce s katalogy, zásobníky, tiskovými archy, padělky i novotisky, perfiny a přetisky, typy a napichovací body, bude i v budoucnosti vyžadovat klid a soustředění.

Přesuneme-li se k našim nejbližším přátelům a zalistujeme ve SLOVENSKÉ FILATELII, zaujmou nás reprodukce městských poplatkových kolkových známek-městských kolků. Mají perforaci, všem přijatelné náměty, sloužily jako ceny a platilo se za ně. Jistě se na ně i nadávalo, ale pro městskou pokladnu byly vítaným zdrojem potřebných financí. Pro tuto svoji vlastnost se dá s vysokou pravděpodobností očekávat, že v nedaleké budoucnosti se počty kolků rozrostou do obludných rozměrů, neboť samospráva dostávají od státu stále méně a méně peněz, zato více a více slibů. Jak kolků, tak i dalších místních tisků, které my si dnes ani nedovedeme představit, bude přibývat.

Zabrousíme-li pro změnu do výborného polského elektronicky vydávaného týdeníku BIULETIN FILATELISTYCZNY, usoudíme, že budoucnost mají i korespondenční lístky, tedy dopisnice. Polská pošta jejich vysokou kvalitou a pestrostí námětů i zpracováním naznačuje možnou cestu. Také lze usuzovat na námět, který přetrvá, pokud bude Starý kontinent křesťanský – sv. Jan Pavel II.

Další možné předpovědi už ponechám na vašich zkušenostech a fantazii, milí čtenáři. Napište, jak vy vidíte budoucnost zoubkových (většinou) obrázků. Stránky INFORMACÍ SČF tu jsou pro vás.

Josef Šolc, šéfredaktor INFORMACÍ SČF

Zápis ze zasedání P-SČF konaného dne 23. 9. 2023, v Domě Filatelie, Klimentská 6, Praha 1

Přítomni: Beneš F., Cacka, Fencel, Helm, Chudoba, Musil, Münzberger, Okáč, Svoboda, Šolc

Omluven: Kraus

Za RK přítomni: Beneš V., Schindler

Program:

- 1) Zahájení
- 2) Volba návrhové komise a ověřovatele zápisu
- 3) Kontrola plnění úkolů z jednání P-SČF ze dne 25. 2. 2023 a splnění plánu práce jednotlivých členů P-SČF v tomto roce
- 4) Stanovisko P-SČF k návrhu rakouské strany na uspořádání společné rakousko-české filatelistické výstavy v Gmundenu v roce 2024
- 5) Problematika internetových stránek SČF
- 6) Novelizace postupů při udělování vyznamenání SČF
- 7) Projednání návrhu OS jurymanů na jmenování J. Chudoby a P. Tučka svazovými jurymany
- 8) Novelizace Směrnic pro hodnocení soutěžních exponátů na výstavách organizovaných SČF
- 9) Různé

Jednání bylo zahájeno v 9,30 hodin, řídil jej J. Cacka.

P-SČF zvolilo:

- 1) zapisovatele: Okáč, Šolc;
- 2) ověřovatele zápisu: Fencel.

USNESENÍ

P-SČF schválilo:

- 1) Program předloženého jednání P-SČF.
- 2) Návrh rakouského svazu filatelistů na uspořádání společné rakousko – české filatelistické výstavy v Gmundenu v roce 2024.
- 3) Jmenování J. Chudoby a P. Tučka svazovými jurymany pro třídu tradiční filatelie.
- 4) Novelizaci Směrnic pro hodnocení soutěžních exponátů na výstavách organizovaných SČF.

- 5) Vznik pracovní skupiny pro vytvoření databáze filatelistické literatury (Münzberger – vedoucí, Chudoba, Náprstek).
- 6) Udělení čestného uznání panu Vladimírovi Procházkovi z Kyjova.
- 7) Účast na výstavě v Birminghamu 2025. Jako národního komisaře B. Helma a návrh na jmenování do jury této výstavy J. Cacky, B. Helma, P. Fencela, L. Kunce, J. Sedláka a V. Vaníčka.

P-SČF vzalo na vědomí:

- 1) Kontrolu plnění úkolů z jednání P-SČF ze dne 25. 2. 2023.
- 2) Plnění plánu práce jednotlivých členů P-SČF.
- 3) Informaci o přípravě nových internetových stránek SČF a výstavu PRAGA 2028.
- 4) Vznik pracovní skupiny ve složení Cacka, Fencel a Helm pro přípravu Směrnice pro udělování vyznamenání SČF.
- 5) Informaci o plnění rozpočtu SČF ke dni 31. 8. 2023.
- 6) Účast delegace SČF, v čele s předsedou, na německém Dni známky v Bautzenu. Akce bude využita k jednání na úrovni P-SČF/vedení BDPh a rovněž k rozhovorům o možné spolupráci mezi kluby filatelistů Liberec a Bautzen. Účast čs. delegace je na základě pozvání německé strany.
- 7) Účast předsedy SČF na sněmu ZSF v Popradu dne 14. 10. 2023 na základě pozvání slovenské strany.
- 8) Udělení a předání děkovných dopisů předsedy SČF pro V. Münzbergera, P. Fencela a M. Musila.

Jednotlivé body byly **schváleny** vždy v závěru jejich projednání, a to **jednomyslně** aklamací.

Jednání bylo ukončeno ve 13,30 hod.

Zapsali: Okáč, Šolc

Ověřil: Fencel

INFORMACE SČF, číslo 3/2023.

Vydává Svaz českých filatelistů, z.s., Opletalova 29, 110 00 Praha 1; <http://informace-scf.cz>

Uzávěrka čísla: 20. listopadu 2023.

Redakční rada: PaedDr. Josef Šolc, šéfredaktor. Členové: JUDr. Ing. František Beneš, CSc., Ing. Petr Fencel, Ing. Mgr. Rudolf Schindler, Mgr. Václav Špatný, RNDr. Zdeněk Töpfer, CSc.

Grafická úprava: Mgr. Vladimír Münzberger.

Za obsah a původnost příspěvku ručí autor.

V médiích je poslední dobou často probírána informace o špatné finanční kondici České pošty. Co je na těchto zprávách pravdivé?

Jaký osud čeká v této souvislosti poštovní známky?

Plán chystaných změn na České poště byl vládou schválen již 28. června 2023. Stávající státní podnik by se měl rozdělit na dva celky. Jedním by měla být státní akciová společnost, která by vznikla vyčleněním komerčních služeb – logistiky a balíkových služeb. Druhý celek by zůstal v podobě státního podniku a měl by na starosti služby, které si stát objednává nebo bude objednávat. Transformovaná Česká pošta do budoucna zajistí komunikaci se státem každému, kdo nebude schopen nebo ochoten přejít na komunikaci digitální. Zajistí tak, aby lidé měli přístup i k fyzickým službám státu a bude kontaktem pro občany všude tam, kde jiné úřady budou své služby poskytovat převážně v digitální podobě. Plán transformace představil ministr vnitra Vít Rakušan a Miroslav Štěpán, který je pověřen vedením státního podniku. Z toho je patrné, že ačkoliv není Česká pošta v nijak lehké situaci, chystané řešení myslí jak na tradiční poštovní služby, tak na modernizaci a proměnu společnosti.

A co už se může přímo dotýkat filatelistů? Různé pošty, podle svého typu, poskytují v současné chvíli různé rozsahy služeb. Pro filatelisty se specializuje asi na padesáti z nich tzv. filatelistická přepážka. Aktuální seznam těchto obchodních míst najdete na stránkách České pošty, v sekci Prodej známek a filatelistických produktů. I mimo tato místa se dají známky zakoupit, jejich nabídka je ale pravidla omezená. Naproti tomu, nezávisle na poštovní licenci, má i sama Česká pošta zájem o poskytování kvalitnějších specializovaných služeb v oblasti filatelie. Proto vznikají nové specializované přepážky FilaPoint. Prvním takovým FilaPointem je přepážka na poště Hradec Králové 2, která svůj provoz zahájila v první polovině tohoto roku. Odezva odborné i laické veřejnosti je velmi pozitivní. Jde o místo, kde se prolínají služby poštovní s těmi úzce zaměřenými. Tato přepážka dokáže obsloužit nejrůznější typy požadavků. Poskytuje i zcela nadstandardní služby, například objednání na konkrétní čas. To je možné zatím pouze na této poště, za pomoci aplikace Pošta Online. Zákazník si zvolí konkrétní datum a čas a bez ohledu na množství zákazníků je ve svůj zvolený termín obsloužen přednostně. S rozšiřováním tohoto typu přepážek bude přibývat i pošt, které takové nadstandardní služby umožní. Do konce roku by se mělo podobné pracoviště objevit i na poště Ostrava 1 a Plzeň 1. V příštím roce se pak počítá s FilaPointy v Českých Budějovicích, Brně, Olomouci nebo Karlových Varech.

Ale co záležitosti, týkající se poštovního provozu. Pokud se logistika a balíkové služby oddělí, jak to bude se zasíláním dopisů? Zůstane tato služba? A kdo bude mít na starosti jejich doručování? Současná formulace poštovní licence na všechny tyto otázky myslí. Není se tak potřeba obávat, že by posílání dopisu či pohledu nebylo možné. Stále tak bude možnost získávat materiál prošílý poštovním provozem, který je tak potřebný a žádaný do mnoha sbírek i exponátů. K tomu bude potřeba

i poštovních známek. A protože jejich potřeba pro užití v provozu určitě nezmizí, není ani důvod přestat s jejich vydáváním. Ministerstvo průmyslu a obchodu zadává jejich výrobu držitelé aktuální poštovní licence a její součástí by měla zůstat i v budoucnu.

Současných změn se tak není třeba obávat. Dnes již nastartovaný ozdravný proces může naopak pomoci nejen k větší stabilitě České pošty, ale i otevřít prostor pro výraznější prezentaci poštovních známek. A tím tak vyjít vstříc potřebám, které vyvstávají z filatelistické vášně.

Oddělení známkové tvorby, ČP

K Filatelistické olympiádě mládeže

Poprvé za padesátileté období trvání filatelistické olympiády nebudou mít mladí filatelisté určené jednotné soutěžní téma olympiády. Nebudou svázáni žádnými hranicemi a budou moci vyjádřit pomocí filatelistického materiálu své vlastní nápady. To, co je ve filatelii zajímavá a proč vlastně známky sbírají. Předpokladem pro toto rozhodnutí je fakt, že když se dělá něco se zaujetím a láskou, tak výsledky jsou daleko lepší, než když něco dělat musíme.

Pokud v rámci tradiční filatelie tvoří mladý filatelista teritoriální sbírku, určitě nebude problémem vytvořit minixonát ze známek jednoho státu nebo území. Naději na větší úspěch bude určitě mít specializované zpracování, nebo známky z netradičního místa. Je možné ukázat různé druhy známek vydaných pro různé použití, od výplatních po personalizované. Různé tvary známek, materiály, na kterých byly vytištěny – papíry, průsvitky, druhy zoubkování, typy známek, přetisky a přitisky na nich. Vady známek. Označování nominální hodnoty známek. Chyby a omyly na známkách, společná vydání, atd. Zvláštní kapitolu tvoří padělky, jejich označování a boj proti nim. Protože filatelie nejsou jenom známky, za povšimnutí určitě stojí i jiné filatelistické ceniny, jako jsou různé druhy celin, fiskální známky, atd. Zvláště méně obvyklé druhy celin, např. poštovní průvodky, podací lístky na telegramy, poštovní výběrky nebo mezinárodní odpovědky, atd.

Velmi zajímavou oblastí filatelie je dokumentace poštovních služeb a jejich historického vývoje. Zajímavá jsou razítka na poštovních zásilkách včetně OVS, obrovské množství nálepek na doporučených, expresních či leteckých zásilkách. Dnes to jsou hlavně nálepky pro automatizaci doručování poštovních zásilek, např. nálepky APOST. Nelze opomenout ani způsoby doručování od pozemní auto pošty, přes podzemní potrubní, lodní, leteckou až po dnes hojně používanou poštu hybridní elektronickou. Pozor, to ale není INTERNET!

Pro většinu mladých filatelistů bude asi přitažlivější tvorba námětových minixonátů. I tady je důležité zvolit neotřelé téma a zpracování.

S rozvojem filatelie vznikají nové výstavní třídy. Třída maximafilie se věnuje analogickým pohlednicím, třída fiskální filatelie je zaměřena především na kolký, v otevřené třídě je možné zařazovat i nefilatelistický materiál. Filatelistická olympiáda bude tedy zajímavá i pro rodiče dětí a vedoucí filatelistických kroužků.

Václav Špatný

17. Sběratelské setkání 2024, BRNO

Brněnské Veletržní setkání sběratelů má za sebou již šestnáct let v prostorách na brněnském výstavišti. To už je slušná tradice. Dnešní doba ale není jednoduchá a leckdy je špatně předvídatelná. V posledních dvou letech se toto setkání dostalo vinou rostoucích nákladů na hranici rentability. Další nárůst provozních nákladů se dal očekávat v souvislosti s všeobecně rostoucími cenami energií i prací, zatímco vstupné a poplatky za stoly jsme již zvyšovat nechtěli.

Mimo vnějších podmínek se změnila i ty vnitřní. Oproti dřívějšku, kdy byl preferován pátek, se objevily názory, že přece jen by bylo výhodnější pořádat velké setkání v sobotu. Shodně se k tomu přikláněli návštěvníci i prodejci. Vzhledem k tomu, že by sobota pro BVV znamenala akci v nepracovní den, naskakovaly by pro nás další vícenásledky. Jednak na mimořádný sobotní provoz restaurace, a také na sobotní zajištění technického pracovníka v pavilonu.

A tak jsme řešili pořadatelům burz známé dilema, jak nově a levněji. A to pro organizátory i účastníky.

Od roku 2024 budeme tedy pokračovat, ale po novu. Nové místo, nový den i nové (nižší) ceny. Nově vás zve me na **17. Sběratelské setkání pod Petrovem**, a to ve velkém sále restaurace Bogota na Nádražní ul. č. 7. Termín je **sobota 13. dubna 2024**. Bližší informace na: www.filabrno.net/kfam.htm **Jaroslav Punčochář**

Pozvání na výstavu v Gmundenu 2024

Na základě jednání s Rakušaný je schválena rakousko-česká výstava v Gmundenu v příštím roce. Naplánuje se na 23.-25. srpna 2024. Česká strana by měla poskytnout na tuto výstavu 10 soutěžních exponátů. Současně musí navrhnout alespoň dva členy výstavní jury z naší strany. Zde by byla výhodná znalost němčiny, ale není to nutné. Současně by bylo vhodné, abychom zařadili jednoho až dva pozorovatele jury v rámci jejich přípravy kvalifikovat se na svazové jurymany. Samozřejmě by byli hodnoceni dle pravidel SČF. Zájemci o vystavení svého exponátu v Gmundenu, který leží nedaleko českých hranic a je tedy od nás snadno dostupný, mohou poslat své **předběžné přihlášky** na adresu člena předsednictva Bedřicha Helma, e-mail: helm.beda1@seznam.cz, telefon: 777 262 592, doručovací adresa: Koldinova 231/II, 339 01 Klatovy.

Bedřich Helm

phila - Toscana
ÖVEBRIA 24
GASTLAND TSCHECHIEN
23.-25.08.2024 GMUNDEN

17. SBĚRATELSKÉ SETKÁNÍ POD PETROVEM BRNO, 13. DUBNA 2024

nově v restauraci Bogota, Nádražní 7, Brno

(filatelie, pohlednice, mince, bankovky odznaky a pod.)

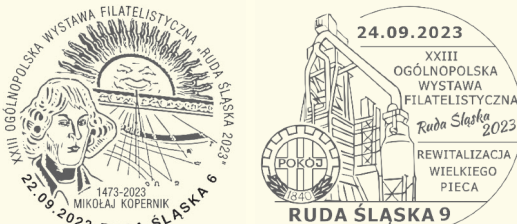
KLUB FILATELISTŮ
Alfonse Muchy

www.filabrno.net/kfam.htm www.restauracebogota.cz

Polská národní výstava RUDA ŚLAŠKA 2023

Ve dnech 22.-26. září se v nedalekém polském hornickém městě konala národní výstava, které se účastnily, kromě exponátů domácích filatelistů, exponáty ze Slovenska, Německa, Litvy, Ukrajiny a USA. Výstava měla rozsah 550 rámuů a zahrnovala všechny výstavní třídy. Náš svaz reprezentovaly exponáty J. Borůvky - ve třídě poštovní historie (5 rámuů) obdržel stříbrnou medaili a P. Fencla - v tematické třídě (1 rámu) získal pozlacenou medaili. Oba exponáty na výstavu dovezl i odvezl slovenský národní komisař a současně člen jury V. Jankovič. Poskytl tak další důkaz o příkladné spolupráci mezi našimi svazy. Jako zajímavost uvádím skutečnost, že během výstavy se uskutečnil historicky první sjezd kryptofilatelistů, a dále byly na slavnostním večeru předávány sošky „Prymus“, kterými polský svaz PZF oceňuje své členy za významné počiny (v 7 kategoriích) za loňský rok. V tomto způsobu oceňování by mohlo jít o možnou inspiraci pro náš svaz.

Petr Fencel

www.informace-scf.cz

V tomto časopise i ve Zpravodaji Svazu českých filatelistů bylo mnohokrát napsáno, že je potřeba pracovat s mládeží a dělat něco pro rozvoj filatelie. Předkládám krátký příběh o tom, jak je třeba každou příležitost využít.

Náš klub ostravský KF 07-23 má hojně navštěvované webové stránky, přes které se nám ozývá hodně lidí se žádostí o ocenění známek. V březnu 2023 se našemu místopředsedovi, Jiřímu Kočnerovi, ozvala Mgr. Regina Dohnalová, rovněž se žádostí o ocenění zděděné sbírky. Slovo dalo slovo a J. Kočner navrhl na škole uspořádat dětský filatelistický kroužek. Proběhlo jednání s ředitelem ZŠ Generála Janka, Martinem Kolářem a následně se uskutečnila prezentace ve třídách a nábor prvních členů.

Během prázdnin proběhla na Facebooku v mnoha filatelistických skupinách žádost o darování filatelistického materiálu. Tato akce měla obrovský ohlas a sešlo se 10 banánových beden materiálu – alba, známky, obálky, pohlednice, prostě všechno možné, mnohdy v nezanedbatelných hodnotách. Rovněž i návštěvníci v našem klubu občas něco zanechali.

Od září 2023 začal kroužek pracovat. Jak to u takových akcí bývá, ze začátku byl zájem obrovský. V kroužku bylo 12 dětí. Následně nastal odliv zájemců a počet členů klesl na 2 děti. Došlo k dalšímu kolu přednášek ve třídách a nakonec je v kroužku stabilně 7 dětí, z nichž většina má o filatelii obrovský zájem a vypadá to, že by u toho mohli zůstat.

Kroužek probíhá 1x týdně a trvá 45-60 minut. Při každém setkání J. Kočner udělá krátkou přednášku zábavnou formou o filatelii (přednášky jsou i na našem webu) a následně se věnují přebírání filatelistického materiálu a postupnému tvoření sbírek.

Díky našim webovým stránkám nás již 2x kontaktovala Česká televize s žádostí o vystoupení v pořadech. V pořadu Dobré ráno s Českou televizí J. Kočner zmínil i připravovaný kroužek. Díky tomu nás kontaktoval Český rozhlas Ostrava a kroužek mladých filatelistů letos v listopadu navštívil. Při té příležitosti udělal rozhovor s dětmi, paní učitelkou i J. Kočnerem. Při té příležitosti jsme se domluvili, že redaktoři Českého rozhlasu nav-

štíví i náš klub a udělají reportáž o jeho fungování.

No a aby toho nebylo málo, tak pan Kočner udělal propagaci na Facebooku a podařilo se mu navázat spolupráci s brazilským klubem mládeže FILABRAS. Již si vyměnili několik pohledů, dopisů i balíčků. Brazilští filatelisté mají obrovský zájem i radost z československých známek a FDC. O této spolupráci dokonce vyšel i článek v brazilské době časopisu Filatelie. Článek vyšel jak v portugalské, tak i v češtině. Celý časopis je nyní k dispozici na našem webu.

Zde ještě krátká zajímavost. Mladí brazilští filatelisté mají svůj kroužek v rámci skautského oddílu. To otevírá určitou inspiraci pro skauty i mezi námi filatelisty.

Závěrem bych dodal, že p. Kočner dělá vše bezplatně ve svém volném čase a ke všemu ještě chodí do práce. Za to si zaslouží obrovský obdiv a dík nás všech. Náš klubový výbor mu poskytuje plnou podporu ve všech oblastech a již několikrát členové výboru kroužek navštívili, aby dětem povyprávěli o svém přístupu k filatelii a o svých sbírkách.

Adam Ryš, předseda KF 07-23 Ostrava,
(se svolením J. Kočnera) www.filateliste-ostrava.wz.cz

Stoleté jubileum v Klatovech

V závěru minulého roku, 2.10.2022, uplynulo přesně 100 let od založení druhého klubu filatelistů v jihozápadních Čechách (prvním byla Plzeň), a to v Klatovech. Součástí oslav byla výroční členská schůze, která zvolila nové vedení klubu: předseda MUDr. Helm, místopředseda Ivan Hanák, správce kolování pan Schánílec. K výročí vydal klub příležitostnou obálku a bylo používáno taktéž příležitostné razítko. Při schůzi, kromě volby předsednictva a malého občerstvení, byly vysloveny dvě zajímavé přednášky. První o historii klatovských poštovních razítek panem Hanákem, druhá předsedou klubu formou obrazového výkladu o aerofilatelii a jejích principech. Je zajímavé, že počet zakládajících členů před sto lety byl 15 filatelistů, a prakticky téměř identický stav je i dnes, kdy klub eviduje 16 filatelistů.

Bedřich Helm

Ve dnech 1.- 4. června 2023 se konala Národní filatelistická výstava s mezinárodní účastí BRATISLAVAFILA 2023. Šlo o všeobecnou soutěžní filatelistickou výstavu I. stupně (národní) a II. stupně (premiéra), ve všech výstavních třídách, včetně literatury. Výstava byla instalována v prestižní budově - ve Slovenském národním muzeu. Pořadatelem výstavy byl Zváz slovenských filatelistov ve spolupráci se Slovenskou poštou a Slovenským národním muzeem. Výstava se konala pod záštitou ministerstva dopravy SR a s uznáním Evropské filatelistické federace FEPA.

Organizační výbor pracoval ve složení: Pavol Lazar – předseda, Miroslav Bachratý – místopředseda, Peter Vozár – tajemník, Ján Frátrič, Peter Hložka, Vojtěch Jankovič, Milan Šajgalík, Peter Osuský, Martin Polovka, Michal Zika jako členové OV a Janka Huljaková jako revizorka.

Jury výstavy hodnotila exponáty v tomto složení: Vojtěch Jankovič – předseda, Miroslav Bachratý, Milan Černík, Jiří Černý, Petr Fencel jako členové jury a Pavol Lazar jako pozorovatel. Zahájení výstavy proběhlo ve čtvrtek 1. června ve slavnostní a přátelské atmosféře. Úvodní slovo měli předseda ZSF Pavol Lazar a člen organizačního výboru Peter Osuský. Pozvání na zahájení výstavy přijala řada čestných hostů, například velvyslanci ČR, Maďarska i Rakouska, velvyslanec České republiky/Taiwan, zástupce Slovenské pošty, vedoucí slovenského POFISu a další významní hosté.

V nesoutěžní části vystavovali členové klubu Vindobona, a to převážně ukázky ze svých sbírek z území Rakouska, a také reprezentanti spolku PPCP, kteří vystavovali rarity nejen z území bývalého Rakouska a Československa, ale např. i první známku světa (Black Penny) či Mys Dobré naděje. Mezi nejznámější a nejatraktivnější materiály určitě patřily kompletní 100 známkový arch Modrého Merkura a nejznámější Československý chytisk doplatní známky, zvaný 50/50. Celkově bylo hodnoceno 121 filatelistických exponátů a 28 exponátů ve třídě literatury. Rozsah výstavy byl 404 výstavních ploch a naši členové obsadili 124 ploch, což byla tedy téměř třetina výstavy. Navzdory nedávné výstavě v Liberci byl o bratislavskou výstavu zájem, který byl také podpořen i velmi nízkým výstavním poplatkem 10 eur za rám. V přízemí sálu byly instalovány exponáty národní výstavy a v patře byla výstava premiéra.

Shrnutí výsledků výstavy I. stupně

Výstava národní zahrnovala 9 výstavních tříd. Ve třídě tradiční filatelie bylo vystaveno 15 exponátů, z nich nejvyšší hodnocení 92 bodů a velkou zlatou medaili získal 8rámový exponát Jaromíra Petříka „*Afgánistán 1871 – 1900*“. Velkou zlatou medaili v této třídě získalo ještě 5 dalších exponátů, z nichž zaujaly zejména exponáty Josefa Chudoby „*Hradčany 1918 – 1920*“ s výtečnými studijními materiály a objevy a Radka Černého s jeho atraktivním a zdařile zpracovaným exponátem s řadou unikátů „*Severní Jemen 1950 – 1962*“. Exponát Martina Jurčeka „*Hárček děťom*“ získal 91 bodů, Rudolf Rakovský získal 90 bodů za exponát „*Slovensko 1939 Výplatné známky s portrétem A. Hlinku*“.

Ve třídě poštovní historie bylo 13 velmi kvalitních exponátů, kterým byly uděleny 3 VZ medaile. Celkovým vítězem výstavy BRATISLAVAFILA 2023 se stal prezident FEPA Bill Hedley s exponátem „*Postal Service Development In Pozsony And Its Environs During The Habsburg To The 1900 Currency Chance*“ oceněným 94 body. Tento exponát s jedinečnými bratislavskými materiály a perfektním zpracováním právem získal hlavní cenu výstavy. O dva body méně získal Miloš Červinka za exponát „*Poštovní historie na Děčínsku*“ a stejný počet bodů obdržel i Péter Csicsay za exponát „*The Postal History of Kingdom of Hungary 1900 – 1918*“.

Ve třídě poštovních celin byl hodnocen jediný exponát Jozefa Máje „*Uhorský poštový lístok*“, který obdržel 75 bodů a pozlacenou medaili.

Třída aerofilatelie obsahovala 4 exponáty, a VZ medaili a 91 bodů získal Ladislav Fekete za exponát „*Die K. und K. Luftstreitkräfte im I. Weltkrieg*“.

Ve třídě tematické filatelie bylo vystaveno 15 exponátů, v níž byly uděleny dvě VZ medaile. 91 bodů získal Artúr Bánás s exponátem „*Albrecht Dürer - jeho život, dielo a doba*“ a 90 bodů získal Danny Jimmink za exponát „*Step by Step to Dancing*“.

Za pozornost stojí také dvě zlaté medaile za 5rámový exponát „*Král sportu - jazdecký a dostihový sport*“ (85 bodů) a jednorámový exponát „*Československý turf*“ (87 bodů), který obsahoval unikátní doklady z karlovarského závodiště. Naši vystavovatelé, bohužel, tuto třídu obsadili jediným exponátem, což svědčí o ne dobrém stavu exponátů v této třídě.

Ve třídě maximafilatelie byl jediný exponát Lopese Rebelo Americo „*O mundo das aves vista atraves da maximafilia*“, který získal 81 bodů a VPZ medaili.

Ve třídě fiskální filatelie obdržel jediný exponát Michala Musila „*Rakouské novinové kolký*“, 84 bodů a VPZ medaili.

V otevřené třídě otevřené filatelie byly tři exponáty, za dva z nich „*Dr. Václav Vojtěch první Čech v Antarktidě*“ (92 bodů) a „*První švédská antarktická expedice 1903-1904*“ (91 bodů) obdržel Jiří Kraus VZ medaile.

Radost způsobily exponáty ve třídě mládeže, neboť zde bylo 14 exponátů. Zlatou medaili a 86 bodů obdržel exponát Vojtěcha Zábajníka nazvaný „*Automobil*“. Pozornost si zasloužil i exponát Filipa Bully „*Skauting – můj život*“, za který získal 85 bodů a zlatou medaili.

Výstava II. stupně

Zde bylo obsazeno 8 výstavních tříd, v nichž upouťlo pozornost několik zajímavých exponátů.

Ve třídě tradiční bylo uděleno 11 zlatých medailí z celkového počtu 13 vystavených exponátů, což rozhodně nebývá zvykem a svědčí to o jejich vysoké kvalitě. Nejvíce, 92 bodů získal Tomáš Mádl za exponát „*Saint Vincent – Pearl of The Caribbean*“, který obsahoval unikátní materiály, zkušební tisky i poštovní rarity.

90 bodů obdržely tři exponáty: „*Great Britain Classic Period – Rareties, Blocks, Reconstructions*“ Jaroslava Stuny, „*Prvé známky Andreja Hlinku*“ Oldřich Jarabici a „*Mauritius 1847-1900 – Vydání královny Viktorie a Britannia*“ Jaromíra Petříka, který na výstavě budil zaslouženou pozornost návštěvníků výstavy.

Ve třídě poštovní historie bylo 7 exponátů, z nichž 4 obdržely zlaté medaile. Nejvíce bodů 86 získal exponát Miloslava Marčana „Okresní razítka poštovních úřadů na Slovensku a Podkarpatské Rusi po r. 1918“.

Třída poštovních celin byla zastoupena dvěma exponáty. Zlatou medaili s počtem 77 bodů získal Martin Jurkovič „Celiny Podkarpatskej Rusi 1944 – 1945“.

Ve třídě aerofilatelie byl vystaven jediný exponát Adriana Junga „Polands Early Airmail“, který získal 78 bodů a zlatou medaili.

Třída tematické filatelie byla zastoupena 15 exponáty, z nichž dva získaly zlaté medaile. Nejvíce, 84 bodů, dostal Ján Nyéki za exponát „Tell Me, Please, Why Was Sudan The Last One?“. Další zlatou obdržel Milan Karol za exponát „Svet húb“ se 75 body. Za alarmující považují účast jediné naší zástupkyně.

Ve třídě pohlednic, nejmladší soutěžní třídě, bylo hodnoceno 9 exponátů. Nejvíce bodů – 74 a VPZ medaili získal Jozef Máj za exponát „Pracovné príležitosti“.

V otevřené třídě byly hodnoceny 4 exponáty, nejvíce bodů (74) a VPZ medaili získal Antonín Šmíd za exponát „Poštovní doklady v období 1843 – 1959 zaměřené na téma Zdravotnictví“.

Ve třídě mládeže byly 3 exponáty, zlatou medaili a 84 bodů získal exponát Adély Fischerové „Medved' - huňatý mrmloš“.

Třída literatury přinesla velmi kvalitní exponáty, uděleny byly dvě VPZ medaile. Nejvíce bodů – 93 obdržel Ondrej Földes za knihu „Monografia známok Slovenska 1939 – 1945“. Druhou VPZ medaili získali Vladimír Malovík a Michal Hauzr za knihu „Katalog označení tisvých desek novinových známek emise Sokol v letu.“

Novinky na výstavě

Třída literatury a digitální exponáty – v této třídě byly po premiéře na výstavě IBRA 2023 vystaveny exponáty ve formátu pdf. Jejich publikování a šíření dosud nemá žádná pravidla ani omezení a toto bude třeba dořešit (jistě je rozdíl mezi publikováním ve zpravodaji OS o malém nákladu oproti publikování na stránkách s velkou návštěvností...). Tato problematika včetně detailů hodnocení je nastolena k žádoucí diskuzi v rámci SČF.

Na výstavě IBRA zaznamenali úspěch naši sousedé: slovenským průkopníkem digitální literatury se stal Milan Šajgalík - vystavil svůj filatelistický cestopis *From James to James – Virtual pilgrimage to Santiago on postage stamps* (Od Jakuba k Jakubovi – Virtuální pouť do Santiaga na poštovních známkách), za který získal 64 bodů, což představuje zisk bronzové medaile. Na Slovensku se problematice přípravy digitálních exponátů v programu *Zberateľstvo a filatelia* cíleně věnuje zkušený vystavovatel a juryman Vojtech Jankovič a jeho studenti *Univerzity tretieho veku Žilinskej univerzity*. Několik studentů – vystavovatelů bylo schopno na konci studia připravit duální exponáty: tedy verzi klasického jednorámového exponátu (pro třídu teritoriální či třídu pohlednic) a novátorsky v podobě digitálního exponátu ve třídě literatury.

Jednorámové exponáty

Ve třídě jednorámových exponátů se zdá, že se postupně blýská na lepší časy, neboť se objevují nové exponáty. Je to i díky tomu, že si vystavovatelé uvědo-

mili zajímavý fakt – i přes to, že jednorámový exponát je třeba tvořit pro velmi úzký „záběr“, ukazuje se, že toto nemusí striktně dodržovat. Když totiž sběratel nikdy exponát nesestavil, je pro něho enormně těžké vytvořit na poprvé velký pětirámový exponát. Jednodušší a schůdnější je vytvořit jednorámový exponát a oželeť pár bodů v hodnocení (za příliš široce zvolenou tematiku či časový záběr). To mu ale dovolí vyzkoušet si a osvojit přípravu a tvorbu exponátu. Vznikne tak jednorámový exponát, který může vystavit a, což je důležité, získá zpětnou vazbu. Pak se může rozhodnout, zda zůstane u jednorámového a přiměřeně zúží oblast, anebo se rozhodne svůj exponát rozšířit na pětirámový. Obojí je možné, v prvním případě bude asi potřeba oželeť nějaký materiál, který do zúžené oblasti/tématu nebude moci zapracovat. Ve druhém případě se mu ovšem hodnocení jednorámového exponátu nezapočítává do kvalifikace pro pětirámový a bude muset začít vystavovat od začátku. Bude mít ale prakticky vyzkoušené, jak exponát budovat a pozná názory zkušenějších kolegů, což je výrazná pomoc. Zdá se, že takto přemýšlí více vystavovatelů, a proto jsme na výstavě BRATISLAVAFILA 2023 mohli vidět množství kvalitních jednorámových exponátů.

Exponáty ve třídě mládeže

K rozšíření počtu jednorámových exponátů přispělo také rozhodnutí Výstavní komise a Komise porotcov ZSF umožnit tvorbu jednorámových exponátů i v mládežnických třídách. Vždyť proč by mládežníci měli být diskriminováni, když dospělí mohou tvořit "jen" jednorámové exponáty? Zdá se, že v tomto jsou na Slovensku napřed.

Tato problematika je k diskuzi i pro třídu otevřené filatelie. Zde je možné zaznamenat posun k lepšímu a kvalitnějšímu. Jedním z důvodů je umožnění tvorby jednorámových exponátů, druhý, méně viditelný, je „benevolentnější“ přístup při hodnocení. Projevuje se v tom, že se dává mnohem větší důraz na zpracování tématu (většina exponátů otevřené filatelie má tematické zpracování), s mírně menším důrazem na různorodost materiálů (stále se však hodnotí!). To umožní vystavovateli lépe postavit kostru, resp. strukturu exponátu s využitím převážně filatelistického materiálu (s rizikem, že získá méně bodů za různorodost nefilatelistického materiálu, což je však jen jedno z kritérií) a když se mu tato těžší část podaří, může postupně doplňovat kvalitnější nefilatelistické materiály. Jinými slovy, za cenu ztráty pár bodů v kritériu různorodosti, posune svůj exponát na vyšší úroveň v kritériích zpracování a rozvoj exponátu, na které může v budoucnu dále stavět. Uvedené změny mají za cíl zjednodušit tvorbu exponátu a zatraktivnit vystavování prakticky ve všech třídách a tím přitáhnout k vystavování více sběratelů.

* * *

Výstavu BRATISLAVAFILA 2023 hodnotím jako velmi zdařilou. Vyzdvihuji, že na vlastní realizaci (převzetí a výdej exponátů, montáž a demontáž rámu a exponátů) se podílelo i několik dobrovolníků od nás. Tuto konkrétní spolupráci v přátelské atmosféře ocenil také ZSF a svědčí o skvělých vztazích mezi českými a slovenskými filatelisty.

Petr Fencel, člen jury

Kongres FEPA 2023 se konal v sobotu 23. září v italském Tarvisiu v rámci 26. ročníku mezinárodní výstavy Alpe-Adria. Bylo zde zastoupeno třicet čtyř národních federací a členů FEPA, buď osobně (21), nebo prostřednictvím zástupců (13). Zastupoval jsem zde SČF a zároveň jsem byl nominován na funkci ředitele předsednictva organizace FEPA. Jako protikandidát na tento post byl řecký zástupce Costas Chazapis. Oba jsme v rámci voleb do předsednictva měli krátký popis plánů, čím bychom chtěli přispět k dalšímu rozvoji organizace FEPA. Po těchto přednesech se konaly volby, kde bohužel větší počet hlasů získal řecký zástupce. Pro mne to však byla velká zkušenost a doufám, že ji budu schopen do budoucna využít. V průběhu kongresu i výstavy Alpe-Adria jsem měl možnost hovořit na různá témata téměř se všemi členy předsednictva FEPA, počínaje předsedou Billem Hedleyem a konče sekretářem Igorem Pircem. Také jsme probírali otázku výstavy PRAGA 2028, na kterou se většina ze zúčastněných těší, a bylo moc příjemné slyšet od místopředsedy FEPA Giancarla Morolliho, že výstava PRAGA 1968 byla jeho první výstava, kde působil. Jako host navštívil kongres ředitel FIP Peter Suhadol a také prezident Alpe Adria PhilatelyAlessandro Agostosiho, se kterými jsem také měl podnětné rozhovory. Veškeré moje rozhovory byly vedeny v přátelském duchu a nevznikly z nich žádné budoucí závazky pro SČF.

Nejdůležitější události kongresu:

- 1) **Volby:** Stávající prezident Bill Hedley, generální sekretář Igor Pirc a ředitel Costas Chazapis byli zvoleni na druhé funkční období (2023-2027), zatímco pokladník Lars Jorgensen byl zvolen jen na další dva roky (2023-2025), tedy na zbytek funkčního období pokladníka.
- 2) **Zpráva předsedy:** je k dispozici na adrese: <https://fepanews.com/wp-content/uploads/2023/09/Presentation-to-Congress-2023.pdf>
- 3) **Schválené dokumenty:**
 - a) Revidovaný výstavní řád FEPA (FREGEX), který je k dispozici na adrese: <https://fepanews.com/regulations>
 - b) Pokyny FEPA pro výstavy s úzkou tematikou (jednorámové exponáty), jsou k dispozici na adrese: <https://fepanews.com/regulations>
 - c) Pozměněné stanovy FEPA, jsou k dispozici na adrese: <https://fepanews.com/about-fepa/fepa-statutes>

Mezi těmito body proběhlo i vyhodnocení úkolů, zadaných na minulém kongresu FEPA 2022 v Liberci. Během této diskuse jsem byl potěšen, že na tento kongres i Evropskou výstavu známek a Polar Salon LIBEREC 2022 měli účastníci, komisaři, vystavovatelé i případní účastníci kongresu jenom pozitivní vzpomínky, a to nejen na organizaci této výstavy, ale i na pohostinnost organizačního výboru v Liberci. Jsem rád, že jsme Českou republiku a její filatelii dobře reprezentovali a zapsali se pozitivně do paměti většiny zahraničních účastníků. Na závěr nám bylo oznámeno, že příští Kongres FEPA 2024 se bude konat v Kodani.

Jiří Kraus, člen předsednictva SČF

V letech 2022-2023 opustili naše řady tři významní poštovní historici, jejichž práce byly často publikovány v časopisech Filatelie, Postilión i dalších periodikách:

Pavel Hauzner (1934 - 2022)

Pavel Hauzner byl nejen zkušeným a všestranným filatelistou, poštovním historikem a dlouholetým propagátorem sběratelství amerických pošt v západních Čechách 1945, ale i výborným člověkem, který byl vždy ochoten pomoci či poradit. Aktivně organizoval podzimní setkání ČMSPH, účastnil se propagační výstavy Sekce PP v Liberci 2022 či každoročních oslav Americké armády v Plzni.

Ing. Vladimír Feldmann (1929 - 2023)

Vladimír Feldmann patřil k předním poštovním historikům a filatelistickým publicistům. Podílel se, mimo jiné, na knihách „Nejen modrý Mauritius“ a na katalogu ČSR 1918-1987. Účastnil se pořádání filatelistických výstav, jeho sběratelský záběr byl velmi široký: od perfinů, přes geofilatelii, čs. známky až po naši i evropskou poštovní historii. Ing. Feldmann byl jazykově velmi nadaný, překládal mimo jiné texty z němčiny. Mimo filatelie byl i nadšeným autorem knih o českobudějovické historii či křesťanských tématech.

RNDr. Miroslav Vostatek (1930-2023)

Miroslav Vostatek se stal doslova legendou mezi poštovními historiky. Původním povoláním byl biochemikem a vedoucím laboratoře pardubické nemocnice. Jeho celoživotním oblíbeným místem byla Ledeč nad Sázavou, odkud pocházela jeho rodina. Jeho filatelistické zájmy byly všestranné, od regionální poštovní historie a poštovní pošty až po řadu dalších PH oblastí. Byl velmi publikačně činný, jemu vděčíme za řadu rozhovorů s pamětníky historických událostí.

Děkujeme všem za jejich dlouholetou práci pro českou filatelii a vzdáváme čest jejich památce!

Lubor Kunc,

Českomoravská společnost pro poštovní historii

S velkým zármutkem a bolestí v srdci oznamujeme, že dne 23. 10. 2023 nás náhle opustil ve věku 92 let kolega, kamarád a dlouholetý emeritní předseda našeho filatelistického klubu pan **Václav Sazama**.

Jako předseda vedl klub od roku 1973 až do roku 2010. Za spolupráci, osobní účast a pomoc při organizaci výstav v Praze, Brně, Bratislavě a v Karlových Varech získal řadu ocenění. Ze zdravotních důvodů odstoupil z funkce předsedy, ale dále se zajímal o dění v klubu, do poslední chvíle tvořil kroniku klubu. Byl vždy svolný podělit se o své dlouholeté zkušenosti, vzpomínky, rady a znalosti z oboru filatelie, vstřícný, bezvadný, obětavý a zodpovědný člověk a kamarád. Tělem i duší filatelista, sportovec a muzikant. Všichni, kdo ho znali, budou na Václava vzpomínat pro věčně dobrou náladu, optimismus a přátelské vystupování. Nezapomeneme. Čest jeho památce.

Výbor klubu 03 – 45

Chodov u Karlových Varů